

Östkustleden

Östkustleden är en ny vandringsled som sträcker sig utefter kusten av östra Gotland. Avsikten är att ge besökare och friluftsentusiaster en möjlighet att tillgodogöra sig vår fantastiska kustnatur på ett enkelt sätt. Leden är under uppbyggnad våren 2020, och vår förhoppning är att den skall vara klar till midsommarhelgen. Den är till för att alla besökare skall kunna ta sig till fots utefter en lättillgänglig och naturskön kuststräcka. Det är lika vackert att gå här i maj, med vitsipporna blommande i skogen som det är i september när sensommarens värme dröjer sig kvar i den gotländska kalkgrunden.

Leden är uppmärkt med orange ledmarkering och informationstavlor kommer att finnas uppsatta vid de anslutningspunkter som kan nås med bil. Vid dessa tavlor kommer ni också att hitta en broschyr som beskriver leden och vad som kan ses och upplevas utefter den. Broschyren kan laddas ned med QR-kod från tavlan, för den som vill ha kartan med i telefonen istället.

Östkustleden har skapats genom ett samarbete mellan Ljusa udden AB, och utvecklingsbolagen på Östergarnslandet (Nygarn), När (Virudden) och Lau Hembygdsförening. Och vår förhoppning är att den i framtiden skall fortsätta att växa genom att socknar norr och söder om den nu planerade leden skall ansluta för att knyta ihop hela den gotländska östkusten i en enda led.

Leden sträcker sig till stora delar över privata marker där vi fått markägarnas tillstånd att nyttja marken. Det manar givetvis till hänsyn av naturen och de djur som hålls i hagar utefter leden. Östkustleden sträcker sig också genom flera naturreservat. Därför har vi också jobbat tillsammans med länsstyrelsen för att göra leden en verklighet. Den har därmed också fått status av en officiell vandringsled hos länsstyrelsen. Och tillsammans med den lika nya Klintkustleden på nordvästra ön, kommer den att synliggöras genom Länsstyrelsens försorg likväl som genom våra hemsidor. Tanken är att inom kort skapa en egen sida för leden, som mer i detalj beskriver den. Östkustleden kommer i sin fulla sträckning att gå från Närsholm i söder till Stenstugu/Kräklingbo i norr. Från Kräklingbo anknyter den till Länsstyrelsens nya led som passerar över Torsburgen, Gotlands största fornborg. Detta är en fantastisk plats med en vidunderlig utsikt, och spännande scenerier. Torsburgen var också platsen för den stora skogsbranden 1992. Naturen har återhämtat sig men man ser fortfarande spåren efter elden nästan 30 år senare. Genom att de bägge lederna knyter samman bildas en loop som för vandraren tillbaka till Mullvalds.

Svaide

Inom Ljusa uddens område sträcker sig leden från kusten straxt norr om Tutens fiskeläge, upp till och med Mullvalds strand straxt söder om Danbo. Från Tuten går leden upp mot Ljugarn via Svaide fiskeläge med sina bodar och natursköna hamn. Utefter vägen har man ett fantastiskt kustlandskap, som passerar gårdar, trädgångar och strandängar med betande kor och grunda stränder.

Ljugarn

Det första som möter en i Ljugarn är småbåtshamnen, med servicemöjligheter som toaletter och dusch. Här finns också flera gästbåtplatser med el, för den som kommer med båt. I Ljugarn finns huvudortens service i form av butik, restauranger och möjligheter till övernattnig. Både i bekväma hotellrum, vandrarhem, och B&B. Här hittar man Ljugarns camping för husvagnar och tältare. Här erbjuds också semesterstugor som man kan hyra. Det finns också gott om uppställningsplatser för husbilar. Uppställningsplatser finns också i hamnen, och vid Ljugarns Golfklubb.

Utbudet av restauranger börjar redan i hamnen och ett flertal större välrenommerade restauranger. Restaurangerna erbjuder alla typer av menyer. Från Pizza och foodtruck till fine dining och äkta tapas. Det finns flera caféer runt om i byn som erbjuder en härlig kafékultur i genuin miljö. Några av restaurangerna och caféerna är öppna året runt andra är säsonsöppna juni till augusti.

Här finns också en Konsumbutik och en Bensinmack med en järnvaruinspirerad butik som erbjuder Bilservice, Post, Systembolagets utlämning och Apoteksservice Ljugarn är vida berömd för sin fina strand som sträcker sig kilometervis utefter kusten. Detta var den första Gotlandsturistens badparadis redan för mer än 100 år sedan, och paradiset gäller alltså.

Vitvär och Folhammar

Straxt norr om Ljugarns samhälle fortsätter leden förbi ytterligare ett av öns många vackra fiskelägen; Vitvärs fiskeläge. Här finns gamla stenbodnar med flistak, likväl som båthus och en liten privat hamn. Bodarna var från början övernattningsstugor för gårdarna i Ardre när de fiskade utefter kusten. De flesta bodarna ägs fortfarande av gårdarna, men numera används de som kortare semesterboende. Vid Vitvär börjar ett naturskyddsområde, som sträcker sig norrut efter kusten, och som omfattar Folhammars Raukområde.

Folhammar är ett av de större raukområdena på ön och uppvisar ett antal stora fantasieggande stenformationer. Raukarna är skapade av naturens makter genom havets erosion av den mjukare sandstenen som har lämnat kvar den hårda kalkstenen, full av fossiler. Här råder ett absolut förbud mot åverkan på rauken och hällen. Likaså råder här eldningsförbud förutom i de iordningställda grillplatserna som finns inom området. Att samlas för att grilla en köttbit eller laxskiva, eller kanske korv och hamburgare en varm sommarkväll är en otrolig upplevelse! Kom bara ihåg att du är i ett naturskyddsområde. Och allting du har tagit med dig till området skall du också ta med dig därifrån igen.

Mullvalds

Folhammar sträcker sig ca 1 km norrut och avslutas i norr med strandängar upp mot Folar och senare Mullvads strand. Det här är en fantastisk sandstrand som uppskattas av alla besökare; familjer, naturister och djurägare. Alla kan samsas här, eftersom stranden sträcker sig över många kilometer och inte är speciellt hårt belastad. Här kan man hitta sin egen fristad och njuta av långrund sandstrand och sandbotten.

Mullvalds strandskog och strand är också ett naturreservat, med strikta regler om respekt för området. Om du vandrar på strandängen och du ser små kratrar i sanden, så har du hittat myrlejon! Myrlejon är en slända i larvstadiet, som har grävt sig ned i sanden. Den fångar sin föda i form av myror, med ett av naturens mest raffinerade fångstätt. Böj dig ned, vänta ett tag tills en myra passerar och se hur det går till. Det finns mycket att upptäcka på strandängarna, smått som stort!

I övre delen av Mullvalds strandskog hittar vi en magisk plats; Kungens sal. Kungens sal är ett gammalt raukområde, som genom landhöjningen (som fortfarande pågår på Gotland) har hamnat uppe i skogen. Det skapar en trolsk stämning och är väl värt ett stopp på vandringen norrut mot Sjaustre.

Vi hoppas att ni kommer att nyttja leden och uppskatta vår underbara natur.

Östkustleden Maj 2020. Texten uppdateras löpande.